

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Negyedév e	30 dinár
Egy óra	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zápolya) ut a 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 72. szám.

Vasárnap, április 3.

Csak

ezerkétszáz kronstadti ellenforradalmért lövette föbe egy-szuszra a diadalmas szovjethatóságok. Három napig tartott ez a kemény, de eredményes vágó-hídi munka. Ebből is kiviláglik, hogy Trotszkijék az igazi béke hívei. Vagonszámra, eserdamódra küldik felebarátaikat, saját véreiket az örök béke honába.

A francia forradalom diktátorai, Robespierre, Marat, Saint-Just és a többi akkori népbiztosok szerény kezdők, tehetségtelen kontárak voltak a nagy orosz halálművészek mellett. Milyen gyöngye, jóformán szegényes volt akkor a halál aratása, a mostani bolsevik miskérlő-üzem elképesztő eredményéhez képest. Négy év óta tart szünet nélkül a hóhér szörnyű munkája és úgy látszik majd csak a bolsevizmus bukásával ér véget.

Eleinte, kezdetben, mikor még forró és teremtő ifjúságát élte az orszországi kommunizmus, valahogy megtudta érteni a csudálkozó világ a régi igazságot, hogy nincsen forradalom vér- és áldozatok nélkül. De akkor Trotszkij és Lenin, meg a többi halálapostol annyi hévvel és oly szakadatlanul hangoztatták a világ küszöbön álló, sürgős megváltását. Az orosz bolsevizmus első korszakában a kiöntött ténérdek vér párologó tengerében és a kimeredt szemű hullák felett valóban mintha ott lengett volna mégis az idealizmus halvány és bátortalan virága. Talán akkor, az örület első óráiban az új világ-megváltók mégis hittek valaminben és önmagukban.

Azóta átokkal sulyos évek morzsolódtak le, mint valami hosszú, hagymázos álom és az apostolokból rideg, konok és önző kényurak váltak, akik a hatalom kedvéért lassankint el-

hullatták az elveket. A kommunizmus gyakorlati megvalósítása most már Trotszkij szempontjából nem jelent más egyebet, minthogy a tényleges hatalmat ő tarthassa a markában. Az orosz bolsevizmus a gyakorlatban ma

már rendre megtagadja összes dogmáit és napról-napra újabb és újabb engedményeket tesz a kapitalista világberendezkedésnek. Az apostolok diktátorokká vedlettek, a diktátorok pedig hóhérokká süllyedtek. G.

Az orosz szovjet újabb rémtette.

Ezernégyszáz embert végeztetett ki három nap alatt a Kronstadtban elfogott ellenforradalmárok közül.

Páris, április 1.

Helsingforsból jelentik, hogy a vörösek megszegették az ellenforradalmároknak tett azon ígéretüket, hogy a kronstadti felkelőket, ha azok megadják magukat, nem bántják. A kronstadti csapatok szabályszerűen megadták magukat. Erre a szovjet csapatok foglyokként szállították el az ellenforradalmárokat, akik közül ezernégyszázakat Oranienburgba vittek és ott három nap alatt valamennyit kivegeztek.

A görögök meg akarják szállni Törökországot.

Konstantinápoly, április 1.

Hir szerint a görög kormány meg akarja szállni Konstantinápolyt, hogy ilyen módon kényszerítse Törökországot a sevresi békeszerződés egyezményeinek fogantatására.

Elégtétel a vrsaci határsértésért.

Beograd, április 1.

Emanudi beogradi román követ megjelent ma Pasity miniszterelnöknél és a vrsaci határsértés ügyében a román kormány nevében sajnálkozását fejezte ki. Emanudi kijelentette, hogy az incidensről a kormány csak utólag szerzett tudomást és már is intézkedett, hogy a szerb nép kellő elégtételt nyerjen.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének elnökét lemondatták.

Budapest, április 1.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének vezetősége legutóbbi ülésén határozati javaslatot hozott, amelyben helyteleníti az egyesület elnökének, Szmrecsányi Györgynek utóbbi eljárását. A határozati javaslat károsnak minősíti Szmrecsányi egész magatartását az egyesület további jövőjére nézve. A határozati javaslatról átiratban értesítették Szmrecsányit, aki erre bejelentette az elnökségről való lemondását.

A vajdasági ügyvédi kamara.

A Torontál tudósítójának telefonjelentése.

Ujvidék, április 1.

A vajdasági ügyvédi kamara előkészítő bizottsága hétfőn ülést tartott, amely megállapította, hogy a Bácska, Bánát és Baranya területén 396 ügyvéd és 56 ügyvédjelölt van. Ezek közül az a) kategóriába (akik a szerb nyelvet annyira beszélik, hogy ezen a nyelven tárgyalhatnak) tartozik 104 ügyvéd. Együttal ez a bizottság május 3-ára az ujvidéki városháza nagytermébe összehívta az a) kategóriába tartozó ügyvédek gyűlését is, hogy azon a többi előkészítő mukálatokat megbeszéljék.

A minisztertanács ülése.

Beograd, április 1.

Az eddig az ünnepek miatt távol volt miniszterek ma visszaérkeztek Belgrádba, úgy, hogy az egész kormány együtt volt. Az új miniszterek délelőtt tíz órakor esküvetételre jelentek meg az udvarnál. Ezután minisztertanácsot tartottak, amelyben Károly király visszatérésének kérdésén kívül még az olaszokkal kötendő kereskedelmi szerződés kérdésével foglalkoztak. Majd felülvizsgálták a szociálpolitikai minisztérium által Szerbiának készített lakásrendeletet.

Óriási áresés Budapesten.

A Torontál tudósítójának újrata.

Budapest, április 1.

A nagy tőzsdei áresés az áru-piacot is kritikus helyzetbe hozta. A kereskedelem talán még sohasem látott válságba került. Az áresés csaknem minden szakmában egyforma erővel nyilatkozik meg. Különösen nagy a krach a fapiacon, a bórbransban, a borpicacon, a szalonna- és zsirkereskedelemben, a teksztíllárakban és a cipőszakmában. A bórpiacra a gyárosok és kereskedők veszteségét kétszáz millióra becsülik. A nyersbörnél az árakat tizenöt-husz százalékkal szállították le. Készbört ma az eddigi ár felén sem képesek eladni. A zsir- és szalonnaspekulációt finanszírozó csoport veszteségét százmillió koronára teszik. A fapiacon már jóval a maximális áron alul, száz koronaért is szívesen adnák el a szárazfa métermázsáját. Jelentékeny olcsóbbodás mutatkozik a borban is. A Magyar Kereskedelmi Csarnok választmánya ma pénteken nagy tanácskozást tart a kereskedelem válságáról.

Magyarországon ellenőrzik a bankok tőzsdei üzleteit.

Budapest, április 1.

A Magyar Pénzüntézetek Központjának tíz revizora megbízást kapott, hogy tizennyolc pénzüntézetnél végezzenek vizsgálatot, hogy az illető pénzüntézetek a legutóbbi időben milyen tőzsdei ügyleteket bonyolítottak le.

Magyarország követeli Károly volt király eltávozását.

Az exkirály azonnal hagyja el az országot.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, április 1.

Pasity miniszterelnök állandó összeköttetésben van Olaszország, Csehország és Románia követeivel. Belgrád, Róma, Prága és Bukarest között a legutolsó napokban élénk táviratváltás folyt le. A kis entente teljes egyetértésben van azon intézkedéseket illetően, amelyeket Magyarországgal szemben esetleg meg kell tenni. A szerb követségek erről értesítették már egyébként a párisi és londoni kormányokat. A mai minisztertanács szintén foglalkozott Károly király visszatérésének ügyével.

Bécs, március 31.

A nagy és a kis entente követői tegnap Budapesten demarcheot adtak át Károly király visszatérése elleni tiltakozásul. A cseh, román és jugoszláv képviselők kijelentették, hogy a Habsburgoknak a trónra való visszatérésének kísérletét casus bellinek tekintik. A nagy entente Károly király visszatérését úgy tekinti mint olyan cselekedetet, amely középeurópában nagy nemzetközi zavarokat idéz elő.

Wien, április 1.

Nyugatmagyarországon Sigray Antal gróf kormánybiztos, aki Károly király lelkes híve, kihirdette a katonai diktatúrát. Sigray alatt 15 ezer ember van, akik Lehar ezredes vezérlete alatt Budapestre akarnak bevonulni.

Wien, április 1.

Ma délután megjelent Mayr cancellárnál a magyar követ, aki megkérte az osztrák kormányt, hogy engedjenek Károly királynak szabad utat Ausztrián keresztül. Ausztria ebbe bele is egyezett. Svájcz szintén beleegyezett abba, hogy Károly visszatérhessen és megtett már minden intézkedést arra, hogy ezt meg ne akadályozzák. Budapesti információk szerint Károly király huszonnégy órán belül elhagyja Magyarország területét.

Budapest, apr. 1.

A tegnapi nemzetgyűlésen, melyen Rakovszky elnökölt, a képviselők példátlanul nagy számban jelentek meg. A karzatok zsufolásig megteltek s a párhelyekben külföldi diplomaták és egyéb hivatalos képviselők ültek.

Azonnal az ülés megkezdésekor Hentz Károly határozati javaslatot terjesztett a nemzetgyűlés elé. A javaslat szerint, miután a magyar állam nemzeti

szuverenitásának kizárólagos képviselője az 1920. évi I. törvényekben van kimondva és a királyi jog gyakorlása 1918 november 13-ika óta szünetel, az uralkodás rendes formák között lehetlenné vált, ezért a nemzetgyűlés nagybányai Horthy Miklóst bízta meg a nemzet kormányzásával.

Mikor Horthy neve elhangzott, a kisczarda-párt tapsolni kezdett, majd az egész Ház felállt és tapsolt, éljenezte a kormányzót.

Hentz tovább folytatta javaslatának felolvasását: — Horthy Miklóst az 1920. évi II. t.-c. értelmében a magyar nemzetgyűlés a nemzet kormányzójává iktatta és Horthy a kormányzói államhatalmat valóban gyakorolja is.

Miután a volt király váratlanul megjelent az ország területén, ezáltal veszélyeztetni az eddig megteremtett helyzetet.

A nemzetgyűlés tehát újból kimondja, hogy az 1919-ik évi közjogi rendhez ragaszkodik és ataszítja a kormányt, hogy minden olyan törekvést, mely ennek megbontására irányulna, a leghatározottabban szüntessen meg és ellene foglaljon állást.

Ezután Meskó Zoltán is határozati javaslatot nyújt be, a melyben a nemzetgyűlés háláját és bizalmát fejezi ki Horthy kormányzónak, az ő alkotmányos és törvényes magatartása miatt.

A kisczardapárti képviselők felállanak helyeikről, éljenzik Horthyt, majd a Himnuszát állva énekli el az egész Ház.

A nemzetgyűlés úgy Hentz Károly, mint Meskó Zoltán határozati javaslatát egyhangúlag elfogadta.

Végül Balla Aladár hosszabb beszédben foglalkozik a volt király budapesti utazásával és kijelenti, hogy kövessenek el mindent, hogy most, amikor az ország már lábadozik és közel van teljes talpraállásához, ne érjék újabb katasztrófák. Kije-

lenti továbbá, hogy az ellenzék minden körülmények között teljesíti ellenőrző munkáját.

Teleki miniszterelnök kéri a Házat, hogy a sok részletkérdésre ezúttal csak röviden válaszolhasson, mert nincs befejezve még azon akció, amely jelenleg a kormány kötelessége. Engedje meg a nemzetgyűlés, hogy a kormány mostani intézkedéseiről csak később számolhasson be. Addig is a kormány vállalja a felelősséget.

A nemzetgyűlés ezt tudomásul vette.

Szombathely, apr. 1.

A püspöki palota előtt, ahol ezútszerint az exkirály tartózkodik, egy század katonaság és egy gépfegyverosztály táborozik, amely a kormányzó parancsára a volt király személyét őrzi.

Közvetlen helyről nyert információk szerint, Károly exkirálynak izgalmas utazása volt. Három országon keresztül harmadesztályon utazott. Bécsig egy szál ruhában, csomag nélkül Erdődy Tamás gróffal. Bécsből autón jöttek, de a határon kiszálltak és 3 kilométert galogoltak egy erdőn keresztül és azután ismét autón utaztak tovább Szombathely felé. A volt király útjában senki sem ismerte fel.

A magyar politikából.

Nyugtalanság a volt király váratlan látogatása miatt. — Összehívják a nemzetgyűlést.

— Budapesti tudósítónk távirata. —

Budapest, április 1.

A volt királynak az ország területén váratlanul történt megjelenése miatt, bár maga az ország lakossága nyugodt és nem tulajdonít semmi különösebb jelentőséget az exkirály budapesti útjának, politikai körökben mégis bizonyos fokú nyugtalanság észlelhető, annál is inkább, mert a nemzetgyűlés szünete folytán, a vezető politikusok csaknem mind vidéken tartózkodnak és így az esetleg felmerült elhatározásokról maguk a politikai pártok nincsenek még kellőképpen informálva.

Ma még nem jutott nyilvánosságra a kormány álláspontja, mert Teleki miniszterelnök még nem érkezett a fővárosba. Jövetelét ma estére várják. Érkezése után még az éjjeli órákban minisztertanácsot tartanak. A miniszterelnökkel együtt érkezik Gratz külügyminiszter és több szabadságon lévő politikus is.

Budapest, április 1.

Holnapra összehívják a nemzetgyűlést, amely elé a politikai pártok

bizonyos izgatottsággal néznek. A kisczardapárt nagyatyai Szabó István befolyása következtében igyekezni fog a legnagyobb önmérsékletet, higgadtságot tanúsítani. A keresztény-párt vezetősége azonban legszívesebben zárt ülést szeretne tartani holnap, csak hogy a házszabályok a sürgős ülés egybehívásáról akként intézkednek, hogy csak nyílt ülésen indokolható meg a háznak zárt ülésre való összehívása.

HIREK

Kitüntetett igazgató-tanító. Öfelége a király. Popovity Bogdán h. igazgató-tanítót a Szent Száva érdemrenddel tüntette ki.

Kerné Végh Vilma könyve: Napnyugta. Ez a címe a legfrissebb becskeréki könnvujdon-ságnak, mely a napokban kerül a közönség elé. A Napnyugta egy kedves, mindvégig izgalmas eseményű, sok finomsággal és poézissal telítődött három felvonásos szindarab. A szerzője: Kerné Végh Vilma, akinek apróbb színes és ötletes írásaival gyakran találkozunk az olvasó. Ez a most sajtó alatt lévő könyv nagyobb lélegzetű, igen sikerült és komoly irodalmi vállalkozás. Egy mindvégig lebilineselő szerelmi párbaj keretében, határozott szindarabirói készséggel, biztos kézzel rajzolja meg a női lélek igazi, kevésbé ismert képét. A Napnyugta nagyon érdekes és kellemes olvasmány s ezért méltán számot tarthat a közönség érdeklődésére. A több ivre terjedő, nagyon tetszetős formájú könyv ára 40 korona s megrendelhető a szerzőnél Szerb-Aradácon és a Torontál kiao-hivatalában is.

Aszfaltozzák a piacot. Berberszki Gyurica polgármester egy szép, okos tervet készül megvalósítani. Ugyanis a váraljai-utcai piacot aszfaltírozni akarja. Ma megy a bizottság a helyszínre, mely a méréseket és a költségvetést eszközölni fogja. Csupán helyeselhetjük e terv megvalósítását, mivel a piac így ahogy most van, lehetetlen és tarthatatlan képet nyújt. Elsős időben térdig érő sár, szép időben pedig iszonyatos nagy a por, úgy hogy a környékbeli lakosok még szellőztetni sem képesek, a piacon végigmenni meg egyenesen kockázatos vállalkozás. Az aszfaltírozással el lehet érni azt, hogy háziasszonyainknak nem kell mindannyiszor bosszankodniok valahányszor a piacra mennek. Reméljük, hogy a közgyűlés is kész örömmel fog segédkezni és támogatást nyújtani a polgármesternek ebben az ügyben.

„VOGTA” Rt. Nagy külföldi áruküldeménye megérkezett. **VEGIKI BECSKERÉK** Telefon 137.

Orvosi hír. Dr. Lazarević Vojin sebész-főorvos visszatért külföldi tanulmány utjáról és újból megkezdte működését.

A valutarendelelet végleg elfogadták. A minisztertanács gazdasági és pénzügyi bizottságának tegnapi ülésén végleg elfogadták a valuta- és devizarendeleletet. A rendelet április 15-én lép életbe.

A vámmentes áru a forgalmi adótól is mentes. A minisztertanács gazdasági- és pénzügyi-bizottsága most utólagos rendeletet adott ki, amely szerint azon áruk, amelyek vámmentesek, egyúttal a forgalmi adótól is mentesek.

A szociálpolitikai minisztérium költözködik. A szociálpolitikai minisztérium holnapról kezdődően a Knez Mihajlova u. 15. szám alá teszi át hivatalos helyiségét.

Bevonják a cseh ötezer koronásokat. Prágából jelentik, hogy a cseh kormány a forgalomban lévő 5000 koronás bankjegyeket bevonja és hogy ezek április 15-ike után érvényüket veszítik. E bankjegyek beváltási határideje 1923 jan. 31-ike, de ezen időpontig csak a prágai nemzeti bank váltja be őket.

Magánalkalmazottak! Vasárnap, folyó hó 3-án délelőtt fél 11 órakor a Páris (Pest)-szállóban választmányi ülés. Pontos megjelenés kéri.

Országos vásárok a környéken. Torontálvásárhelyen április 17-ikén, Delibláton április 4., 5., 6. és 7-ikén, Zsabyán április 10. és 11-én, Vršacon pedig április 15-18-ikáig országos vásárt tartanak, állatok vérszentes helyről felhajthatók.

Milyen az élet Németországban.

Sohasem adott egy nemzet több anyagot a történetírónak, mint Németország. A büszke német népet, mely megszokta a győzelmet és sikereket, most ellenségei megalázták, beharcolt, békefeltételek megkötötték, mindazonáltal megmaradt ősi erős fajnak, mely törhetetlen az összetartásban és a vasakarásban és annak elszánt véghezvitelében. Az engedményekről hallani sem akaró entente kemény feltételei teljesíthetetlenek s a német nép a legjobb akarat ellenére is képtelen az iszonyatosan nagy hadisárcnak még a felét is megfizetni. Hogy fizetésre kényszerítsék Németországot, fenyegető akciót kezdtek, melynek szomorú következményei máris jelentkeznek. Munkatársunknak alkalma volt beszélni egy becskereki fiatalemberrel, aki hosszabb ideig tartózkodott Hamburgban és az ottani életről, kereskedelemről, a kommunista zavargásokról igen érdekes dolgokat mondott el.

Vakmerő rablótámadás Budapesten.

Egy vasuti főtisztól hatvanezer korona hivatalos pénzt rabolt el a támadó a teherpályaudvaron.

— Budapesti tudósítónk távirata. —

Budapest, április 1.

Halász László magyar államvasuti fizető főtiszt tegnap az egyik budapesti teherpályaudvarra ment, hogy az ottani hivatalnokok április havi járandóságait még a hónap utolsó napján előre kifizesse. Mikor a síneken összetorlódtott vasuti kocsik közé ért, valaki hátulról hirtelen rátámadt és valami súlyos tárggyal leütötte. A főtiszt az ütéstől azonnal összeesett és eszméletét vesz-

tette. A nála levő táskát pedig, a melyben hatvanezer korona papírpénz volt, az ismeretlen tettes elrabolta.

Halász főtiszt súlyos sérüléseket szenvedett ugyan az ütés következtében, de állapota nem életveszélyes.

A merénylő rabló elmenekült a teherpályaudvar nagy tömkelegében és még idáig nem jutott nyomára a rendőrség.

— A német kommunizmusról terjedő különféle hírek kissé tulzotak. Németországban csend van és senki sem gondol komoly veszélyre. Kommunizmus voltaképpen nincs is, hanem csak lokális, apró jelentőségű munkászavargások vannak s ezek is szűnőfélben vannak. A kommunisták száma egyébként sem aggasztó, Hamburgban tartott legutóbbi szavazáson tizenöt százalék jutott csak a pártra. Ellenkezőleg mindenki meg van győződve, hogy csak egyesült erővel, minden politikai ellenségeskedés és ártalmas pártviszályok kikerülésével lehet csak boldogulni. Jól tudja a német nép, hogy kizárólag folytonos produktív munkával sikerül újra felküzdenie magát arra a fökra, melyről a veszített háború letaszította. Sokat várnak az orosz szovjet bukásától, mert remélik, hogy annak szomorú lejárata vége végleges belátásra fogja bírni a német kommunistákat. Sokat remélnék az új kormánytól, melynek minden uton való támogatását hazafias kötelességnek tekintik.

Ezután a közhangulatról beszélünk. Elmondotta, hogy a német nép soha jobban nem gyűlölte a franciákat, mint most.

Hamburgban a forgalom óriási, de természetesen még sem közelíti a békeévékét. A kivétel nagyon kevés, csupán a textiliparban mutatkozik nagyobbarányú kivétel, még pedig Ausztria és Magyarország felé. A behozatal sem sokkal nagyobb arányú, kukoricát és gabonaműveket korlátozott mennyiségben szállítanak a balkáni államokból, ezt azonban már Németország délkeleti részén osztják szét. Nagyobb mennyiségű gabonamennyiséget transportálnak Mexikóból.

Hamburg kikötői élete szintén nagy változáson ment át. Rá sem lehet ismerni a régi híres kikötővárosra erről az oldalról szemlélve. A távforgalmat különösen Amerika felé kizárólag külföldi, legtöbbszörre semleges hajók bonyolítják le. Hamburg—Newyork vonalon nagyszámban közlekednek a svéd és norvég hajók kivül az amerikai járművek. Német gőzöcsök leginkább a partmenti hajózásra szorítkoznak, azonkivül az Atlanti Óceánon át a Földközi-tengerre is ellátogatnak. A „Hamburg—Amerika linien” most német hajókat is állítanak be, amelyet egy német-amerikai tőkevállalat financiroz.

Utána a megélhetési viszonyokról beszélgettünk. Szászországban

és Bajorországban az élelmezés megfelelő, fejt északon mindinkább rosszabbodik. Különösen Hamburgban, ahol nagy a drágaság. Utasok elbeszélése szerint sokkal drágább a megélhetés mint Berlinben. Cukrot, kenyert és tejet csak jegyre lehet kapni. A kontingens azonban oly csekélyre van szabva, hogy az semmiképp sem elegendő arra az időre, amelyre elő van írva. Így például a heti kenyérmennyiség háromnegyed kilogramm. Fehér kenyér süteményszámba megy, mert csak feketét lehet kapni s annak az ára is rém drága, a háromnegyed kiló ára hat márka huszonöt pfenig, átszámítva a mi koronánkba, ez összeg 17 korona 70 fillért tesz ki. Egy kétfogásos ebéd ára szerényebb vendéglőben husz márka.

Külföldi Hamburgban semmiféle állást nem kaphat, ugyszintén azok sem, akik 1914 óta telepedtek le Hamburgban. Külön ellenőrző bizottság, a „Demobilisierungskommission” ügyel arra, hogy visszaélések ne történjenek. Ilyenmü kihágás esetén igen szigorúan járnak el, a munkaadót érzékenyen megbüntetik, az alkalmazottat pedig haladéktalanul kiutasítják a város területéről. Ugyancsak szigorúan járnak el a schieberekkel szemben is.

Az állásnélküliek száma óriási. Egy-egy állás betöltéséért legalább is huszan pályáznak egyszerre. Mindazon által mind az állami, mind a magán-cégek alkalmazottaikat meg lehetőségen jól fizetik, úgy, hogy akinek állása van, szerényen bár, de meg tud élni.

Milyenek a közbiztonsági állapotok — kérdeztük ezután.

A közbiztonság határozottan jó. A zürzavaros idők dacára is ezen a téren senki sem panaszkodhatik. A rendőrség létszáma a békebelivel egyforma, a rendőrség kivül még a „Landwehr” csapatok is ügyelnek a rendre.

Hamburgban gyönyörű szép tavaszi időjárás van most. Az esti alkonyat tűnő fényében a kikötő vizén csendesesen siklanak tova a könnyű „Sägelbot”-ok, a kis hullámok között mint bölcsőben egy ringanak a tarka vitorlások, melyeknek fedélzete szinte tömve van kirándulók-kal. Könnyű kacaj, vig nevetés, fesz-telen beszélgetés csendül minden oldalról, de ha a megszállást hozza valaki szóba, abba marad a tréfa, a vig ráneok komollyakká válnak s fájdalmas arcuk mintha magán viselné egész Németország mélységes gyászát.

A Muna-pör főtárgyalása.

Prága, márc. 31.

Ma kezdődött el a Muna és tizenhárom társa ellen indított nagy pör főtárgyalása a közönség óriási érdeklődése mellett. Csakis belépőjeggyel lehetett a tárgyaláson résztvenni, amely előreláthatóan egy hétig fog tartani. A vádirat csak nyolc tanut sorol föl, de a védelem körülbelül nyolcvan mentőtanu kihallgatását kéri. Ezek között van Cerny miniszterelnök és Nemecek szocialista vezér. A védelmet dr. Smeral, Kalabits, Freund és Langer játják el, a vádat az első főügyész, Ployhar képviseli.

A vádirat elsősorban a cseh kommunistáknak az orosz fogolytáborokban kifejtett működésével foglalkozik. A monarchia széthullása után Muna agitáció céljából küldték volt a monarchia területére és három százötvenezer rubellel látták el. Társát, Handlirt, a moszkvai végrehajtó-bizottság cseh hadügyminiszternek szemelte ki. A tanuvallomásából kitűnik, hogy ők a propagandát valóban megkezdették. Handlir följegyzéseiben szerepel ez a mondat: „Mikor Smeral Oroszországba utazott, azt mondta: vagy mint miniszterelnök térek vissza, vagy soha.” A vádirat szerint a kommunistákról bebizonyosodott, hogy erőszakkal fölfordulást akartak létrehozni. Attér azután a vádirat a decemberi eseményekre. A „Svoboda” című kommunista újság december második felében általános sztrájkra izgatott. Muna maga a katonákat és a legionáriusokat akarta rávenni, hogy velük együtt küzdjenek a proletariátus uralma érdekében. Hasonlóra törekedett Zapotoszki vádlott is. December 12-én megkezdődött a forradalmi végrehajtóbizottság működése a szomszédos kerületekben. A szociáldemokrata „Delnicke Listi” szerkesztőségét szétrombolták. A sztrájkot csak december 21-én lehetett nagynehezen megszüntetni. A letartóztatottak vallomásaiból kitűnik, hogy a moszkvai forradalmi bizottság utasítására jártak el. Eddig a vádirat. — A pör nagyságára következtetni lehet abból a tényből, hogy magában a prágai kerületben ezernégyszáznál többen vannak vizsgálati fogságban. A vádlottak közül elsőnek Handlirt hallgatják ki.

Tőzsde.

Beograd, ápr. 1.

Beogradi tőzsde. Font 137.50, Frank 248, Dollár 35, Lira 142, Lei 49.15, Márka 56.75, Léva 42.50, Cseh korona 46.75, Napoleon 119.50.

Devizák: London 139.10, Páris 249, Milano 140.98, Prága 47.40, Berlin 57.50, Bécs 5.32.

Permetező gépét

már most küldheti jövőképét

Petráss László gépműhelyébe

Brigadira Risztitya (Aradaci) u. 2218. (Közvetlen a Steintzer-cég mellett.) Mérsékelt árért kitanó jó munkát kap. Tartalékrészek raktáron. Villamos szerelések és javítások, vízvezeték és fürdőberendezések. Etadó raktárról: 3-4-5 köbméteres víztartány, 40 HP. Dieselmotor, vasállványos körfűrés, körforgó szivattyú, tüzfecskendő, villamosgépek, Volt- és Ampermérők, kapcsolótáblák, áramgerjesztők, 2 HP. elektrómotor, acélsodronykötél, 5 HP. stabilizógép kazánal.

Elsőrendű száraz,
pormentes darabos

faszén

kicsinyben és vagonkételekben jutányos áron kapható
GERGELY SAMU fa- és szénkereskedőnél
Vel. Beeskerek, Veresmartiova (Uri) u. 18. Telefon 309.

Fűszerüzlet berendezés
jutányos áron eladó.

Megtekinthető Tomaseváczy
u. 8. sz. az üzletben.

707

Treuer autótaxi

bármikor a közönség
rendelkezésére áll
helyben és vidékre.

Telefon 54.

611

Egy 20 HP, 4 üléses üzempépes
autó

nyitott karoszériával, jó
gummikkal, más vállalkozás
miatt jutányos áron azonnal eladó.

Bővebbet Berberszky Mita me-
hanikai üzletében, Princeza Je-
lena-u. (Gizella-part) 7. szám alatt.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét
a jól szortírozott mechanikai, elektro-
technikai és vadászati cikk raktáramra.
Továbbá modernül berendezett mű-
helyemre, ahol minden e szakmába
vágó munkákat elvállalok, u. m.:
puskatus elkészítését és brunirozását
is. SHS engedélyezett puska-
por eladás.

Beregszázy Ant. Z.

mehaniikus és elektrotechnikus
Vršac, Dositijeva ul. (Deak Ferenc-utca.)

Mész és cement

vagonkételekben minden állomásra franko,
legolcsóbb napiárban azonnal szállít

Sugár és Stein

445

Debeljača Telefon 20

Üzletátvétel!

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy az
Obala Princeza Jelena u. (Gizellapart) 17. sz. a. a hajóállomással
szemben levő Schubert-féle

mechanikai üzletet

átvettem és azt a modern kor igényeinek megfelelőleg átala-
kitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó megrendeléseket.

Tisztelettel **Berberszky Mita** mehanikus.

668

Eladó

Törökbecsén egy
mozi

teljes felszereléssel: Dinamó 75
amp., 110 volt és 20 lóerős vetítő-
géppel. Érdeklődők forduljanak
Marcics Iván szállodához,
Törökbecse.

698

A világhírű **STANDARD**

valódi

lakkok minden célra,
amerikai terpentín,
schellak stb. stb

eredeti csomagolásban állandóan kaphatók:

STANDARD lak- és festékművek **ALTSTETTEN-ZÜRICH.**

Jugoszláviai főraktára **ZAGREB, Hatzova ul. 25.**

Kérjen árjegyzéket!

650

Kérjen árjegyzéket!

Konkurrencia nélküli
Gyáripartelep

telekkel és gyárral együtt
más vállalkozás miatt
Suboticán eladó!

Ára 600,000 dinár.

Bővebbet: **HOLLÁNDER** mérnök, Subotica,
Pašičeva, ul. 5.

701

Figyelem, gazdák! Figyelem, földművelők!

Vladimir Nastić

üzletében V. Beeskerek,
Buzatér, kapható idei,
tisztá, a rankamentes

urasági lóheremag

a közeli vetéshez.

671

Eladás nagyban és kicsinyben.

Deutsch Márton

fűszer- és rövidárunagykereskedés

Veliki Beeskerek,

Zsitni trg (Gabona-tér)
Dungyerszki-palota.

Telefon 86.

Ajánlja teljesen friss ujonnan érkezett áruait a mai viszonyoknak megfelelő olcsó áron.

Legfinomabb:

gyógycognac, hollandi likörök,
tearum, szerb és valódi Bartho-
lovics-féle szilvriumok.

Rohonczy Gida-féle

butellias borok.

Legfinomabb táblaolaj, ecetsav (belistyei 80 fokos), szilva 25 kg-os ládákban.
Eredeti svéd gyújtók, Hartmann-féle (bécsi) kékitő, „Dianna”-sósorszesz,
sárga kocsikenőcs. 179

KÉKKŐ (98-99 fokos).

RAFFIA Ia (Majanga), továbbá mindenféle a fűszer-
szakmába vágó cikkek nagy raktára.

Egyedüli
vezérképviselő: „**ZÓRA**”

antinkotin hüvelyek és cigarettapapírokban.

Kereskedők! Építkezési vállalkozók!

Faiparosok! **Braun Pál és Tsa. cég**

Sombor, épületfa, deszka és építkezési anyag kereskedés
Int. telefon 217 és 218. Sörgöncim: Braun Sombor.

Ajánlja sombori raktárából

legolcsóbb napiárban és ju-
tányos feltételek mellett:

Jegenyefenyő deszkát, pallót léceket, zár-
léceket (stall)

Lucfenyő (fiehta) deszkát, pallót, zár-
léceket

Erdei fenyő (borovi kufer) deszkát, pallót,
zárleceket

Vörösfenyő (Lerche) deszkát, pallót,
léceket, zárleceket

Nut és féder deszkát

Épületfát 3/4", 4/4", 4/5", 5/5", 6/7", 7/8",
8/9" vastagságban, 4-12
méteres hosszúságban

Cserepet, cementet, meszet, szöveget, stb.
Legolcsóbb beszerzési forrása minden e
szakmába vágó cikkeknek.
Kérjen árajánlatot! 176

Deszka,

léc (Staffel), faragott
épületfa, valamint
szálfá (gömbfa) min-
den méreletben, továbbá
elsőrendű csehbél

vagonkételekben, egyben és kicsinyben
kapható 1886

Kevevárai Bank Rt. fa-
osztálya Kovin.

SZÉNSAV

AZ M. FISCHL FIAI KREKA SZÉNSAVGYÁRÁBÓL,

kiváló minőség, szag-
talan és iztelen, nagyon
kiadós, mindenkor
gyári árban kapható

373

Schossberger Gyula

cégénél NOVI SAD, Futoška utca 29. szám.

Ugyanott saját tartályok megtöltésre elfogadtatnak.

Arany- és ezüstárak, órák

és ébresztők, kerékpá-
rok, varró- és kötőgépek,

ugyszintén mindenféle

hozzátartozó gépalkat-
részek a legolcsóbb

napiáron kaphatók.

Továbbá mindenne-
mű e szakmába

vágó javításokat

a legolcsóbban

eszközöl

649

SPIRA HERMAN

VELIKI BEESKEREK

ALEXANDROVA (FŐ) UTCA

Telefon: 2-42. Sürgőnycim: Agrárbank.	<h2>Torontáli Agrárbank Részvénytársaság</h2> <h3>Veliki Becskerek</h3>	Telefon: 2-42. Sürgőnycim: Agrárbank
la sarga kocsikenőcs 40-70 kg hordókban kg-ként K 24 —, jóságáért garantálunk.	<h2>Fűszer-, Gyarmat- és Áruosztálya</h2>	Asztalosok figyelmébe legolcsóbb napiárakon ajánlunk butorlakot, horganyfehéret, (Zinkweiss) la kencét (Firnisz), terpentint, padlólakot, gipszet, enyvet
Viaszkos vászon folyó méterje K 260 kapható fehér, fekete, sárga-fekete és fehér-kék színben.	Ajánljuk állandóan új wieni, laibachi, zagrebi és trieszti áruinakat, azonnal szállíthatók, raktárról a legolcsóbb napiárakon.	Könyvkötők figyelmébe: míg a készlet tart, kapható: Előzők (Vorsatz), chagrin, vászon (Leinen), márvány (Marmor) és staniol papírok. Mintákat kérésre küldünk.
Azonnal szállítható ab raktár Veliki Becskerek Kékkő la garantált 98° kg-ként K 27 —, hordóvétel-nél 100 kilogrammon felül K 25 —	Az összes fűszer- és gyarmatárak (tea, csokoládé, valódi Eidami és más sajtok stb. stb.) Déli gyümölcsök: narancs, citrom, füge (zsák- és koszorúfüge), carobbi (szentjánoskenyér), mogyoró, mandula, datolya, szilva. Szardinia, szardella (2 és 3 kilós dobozok), sós szardella (10 kilós vödörökben) salmen és egyéb konzervek. Szilvórium, likörök, francia cognac, francia pezsgő, eredeti francia Cointreau finom asztali borok Finom francia tábla(étkezési)olaj. Stollwerk fele tej-karamella, töltött csokoládé, legfinomabb cukorkák, Schmidt Viktor és Fia wieni cukorkészítmények. Belistyei ecetsav gyári plombával. Svédgyufa. Aetznatron, ammoniakszóda. Rövidáru-cikkek (W. Prym-áruk nagy választék a legolcsóbb árakkal) Droguáruk (szappan, fogkrém és fogpor, parfüm, Diana sósborszesz stb.) Motor, gép- és hengerolajok, sárga kocsikenőcs la garantált. Festékek, lakkok, padlóviaszk a legnagyobb választék Minium, továbbá fénymáz (Silberglätte). Alabástromgipsz (fogorvosoknak). Asztalosenyv. Spongya a legnagyobb választék.	
	Ab raktár azonnal la orosz petroleum 200-300 kg vashordókban. Hordóvétel-nél 25 korona. Nagyobb vételnél megállapodás szerint.	

Felső kereskedelmi érettségivel bíró.

fiatalember

ki a szerb és magyar nyelvet perfékt bírja **állást keres.**

720
Ajánlat a fizetés és a betöltendő állás megjelölésével WORTH ISTVÁN Bóka (Torontalska žup) címre küldendő.

Jó kocsifényező és kárpitos

711
ajánlkozik priváthelyekre is. Cim: Tor.-Csene, Kleemann Ferenc.

Kitünő menetelő

705

mozi

más vállalkozás miatt eladó.

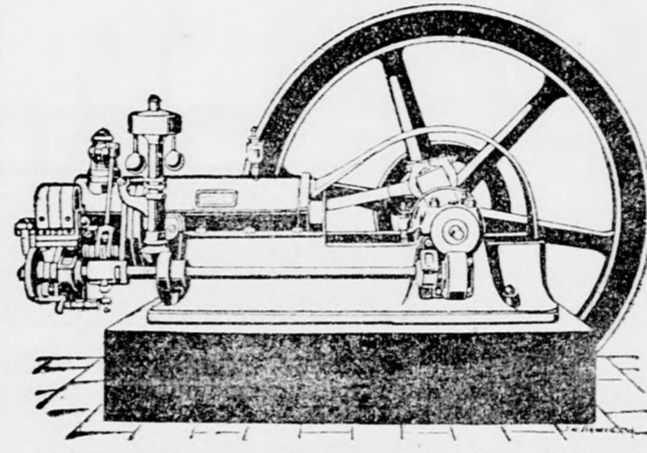
Cim a kiadóban.

Elsőrendű gyümölcsiz

saját gyártmányu, 50%-os cukortartalommal, ajánljuk a legolcsóbb árakon.

Csomagolva 11 kg os bádogvedrekben.

Ambrózia Cukorkagyár Rt.
Veliki Becskerek. 83a

Eladó

2 db 30 HP szivógázmotor, 1 db 40 HP Diesel-motor, benzínmotorok 3-16 HP, különböző viziszivattyúk, nagy tűzifészkendő község vagy gyár részére, gázcsövek, tartálékreszek benzín- és Diesel-motorokhoz, mágnesgyújtókészülékek, 1000 folyó méter elsőrendű **kendertömlő** 50-60 és 80 mm szélességben.

AUTO JAVÍTÁS! 534

SCHMERER ENGELBERT gép- és elektrotechnikai vállalata, saját javító-műhelye, Vel. Becskerek, Etvesova (Magyar) u. 24.

Valami Önnek is!

Célszerű szépségápolás. Óhajtja arcát, kezét célszerűen ápolni, szeplőt, pörseést eltávolítani, durva bőrt fiatalosan elasztikussá tenni, úgy használja a Feller-féle valódi „Elsa” bőrvédő-és arcpomádét, nagy porcellántégelye K 15.—, „Elsa” toalette-mosópasztillák kártonja K 10/50. Ajkpomádé 1 K 4 és K.	Finom parfümök francia eredeti üveg K 40.—, szabadon, súly szerint K 20.—-től feljebb. Sachet (szagosító vánkoscok ruhaneműbe K 8.—.	Testizzadás ellen megbízható hatású a Feller-féle „Elsa”-hintőpor, szelencéje K 10/50
A szappanok ideálja a Feller-féle liliumtejszappan K 19.—, folyékony liliumtej K 12.— és K 15.—, legfinomabb glicerin K 6.— és K 30.—, vaselin K 3.—, 7.— és K 12.—, ártalmatlan arcpuder zacskókban K 5.—, arcpirosító 10 levél K 20.	Ami naponta kell! Angol flastrom K 2.—, lysolorm K 30.—, komplett irrigátorok legfinomabbja K 150.—, valódi lysol K 30.—, kámför K 3.—, Erzsébet kámförfogolyó K 5.—, arnika K 6.— és K 30.—, tülevélfá-szobaszagcsító K 35.—, konyak K 30.—, málnaszörp K 30.—, kinavasbor K 30.—, rumeszencia K 7.— és K 35.—, kínai tea súly szerint K 3.—-től feljebb	Hogy Elsa-fluid micsoda, azt mindenki tudja már! 6 dupla vagy 2 speciális üveg K 42.—
A tapasztaltak püderje a valódi dr. Kluger-féle Hega-puder fehér, rózsaszín, nagy elegáns doboza K 24.—.	Kitünő természet-hajápolás A hajnövést elősegíti, fejbőrt erősíti, időelőtti öszülést és kopaszodást elhárítja Feller-féle valódi Tannochina hajnövesztő „Elsa” pomádé, nagy porcellántégelye K 15.—, erős kátrányszappan K 14.—, magyar hajuszpedró K 6.— és K 8.—, ártalmatlan hajolajak, dióolaj kis üveg K 6.—, nagy K 20.—, sampon fejmosásra K 4.—.	Rovarok, férgek ellen legyek, poloskák, csótányok irtására megbízható és alapos szer az „Elsa” rovarirtó por, nagy doboz K 15.—, poloskatinktúra K 30.—, naftalin 2 K-tól feljebb
Tyukszemeket, bőrkeményedéseket alaposan és gyorsan eltávolít a Feller-féle „Elsa” turistá-tapasz, kártonja K 5.— és K 7/50, valamint Feller-féle „Elsa” turistatinktúra üvege K 10.—.	A legerősebb sósborszesz A legtisztább békeáru, kis üvege K 15.—, nagy üveg K 35.—, „Elsa” kölnivíz üvege K 7.—, és K 35.—.	Egerek és patkányok ellen egérméreg K 8.—, patkányméreg K 8.— és K 10.— Csomagolás és postaköltség külön lesz felszámolva, de a legmérsékeltebben, minél többet rendelünk egyszerre, annál kevésbé drágítják ezek a költségek az árut. Kérdőzöküldések a válasz bérmentesítésére bélyegek mellékelendők.

Megrendelések így címzendők: 1999
FELLER V. JENŐ gyógyszerár Szulica Donja central 202. Horvátország.

Eladó butorok.

Palysander ebédlő, irodabereendezéshez alkalmas butorok, dísz tárgyak, luszterek, Wertheim-szekrény és egy teljesen új zongora. 692

Megtekinthetők d. u. 2-5 óra közt. Kalvinszka (Rákóczy) u. 2/09/2 sz. alatt.

Alapítva 1885. Telefon 234.

Első S. H. S.

646

fa- és acélredőnygyár

mindennemű épület- és műlakatosmunkálatok, napellenzők, vasablakok, detektívraecok, ajtócsukók, szellőzők és felvonók készítése.

Bernold Szilveszter
lakatosáru- és redőnygyára
Novi Sad. Gázgyárral szemben.

Megérkeztek

és nagy választékban kaphatók **bécsi sapkák**

60 koronától kezdve.

Azonkívül mindenfajta finom gyermek-, uri férfialapok és szalmakalapok minden választékban 688

Sindelás Béla
kalapüzletében
Alekszandrova (Hunyadi) u. 516.

Modern szücsipar!

Szörme
megóvás!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy szörmedolgozat, teliruhákat stb. a legolcsóbb árban nyári megóvási újra elfogadok. 721

Horváth Géza

divatszűcs Car Dusanova (Váraljai) utca 1. szám, Gimpel-fele ház.

Szakszerű kezelés!

Főmolnár

félmagas őrlésű automatikus vámmalomban azonnal felvétetik.

Ajánlatok „Rózsivalom“ Uzdin (Bánát) küldendők. 725

Olcsó házikoszt

kapható a HOLLÓSY-féle vendéglőben, Petrogradszka (Meleneci) utca 61. sz. alatt. Abonensek olcsón étkezhetnek! Kitűnő tekepálya! Vasár- és ünnepnapokon a közismert Termasics-féle zenekar szórakoztatja a közönséget. 724

Olcsóbb árban adunk

Cseh ladás kockacukrot
Amerikai hordós- és ladás petroléumot
Orosz petroléumot
80%-os ecetsavat
Svéd gyufát barna és vörös fejjel
Sárga legjobb kocsikenőcsőt
Maronátront 50 kg-os fa- és vashordókban
Club extrabis papírt
Finom asztali sót
Lekvárt cca 130 kg-os hordókban
Citromot,
Etuvalt szilvát
Karácsonyi rizst, kissé törött és törmelék
Viaszgyertya és más gyertyák
Darabos mész
Beocsini portlandcement
Sárga, zöld, fekete, kék és egyéb festékeket és az összes fűszerfesték- és gyarmatarúkat. Kristálycukor eredeti gyári áron nálunk is kapható, gyári lerakatunk van. 687

Özv. Guttman Jakabné és Fiai V. Becskerek.

„Magnezit“ szénsavüzemek Novi Sad (Piačér)

előállítanak teljesen szagtalan, száraz és legkiadósabb szénsavat. — Szállítanak saját cilinderekben és minden időben töltenek azonnal beküldött cilindereket. — (Hűtőtelepek számára különleges szénsav). 710

Kérjen mindenütt csakis „Magnezit“-szénsavat.

Eladó

kapa-, kaszanyél, favilla, anilin (csomagolt ruhafesték) nagyban. 722

KOHN GOTTLIEB, Senta.

[Sürgősen eladó egy modern

karambolasztal

teljes felszereléssel, egészen jókarban, egy komplett acetilén készülék is vezeték és lámpákkal. Egy magyar nagy Pallas lexikon díszkötésben, Debeljaosan. 690

Tudakozódní lehet: Piking ügynöknél Veliki Becskerek.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Pancsevon, Nadvojvoda Josifova u. 1. sz. a. kereskedelmi, pincér- és közvetítő-ügynöki irodát nyitottam.

Összes kávéházi személyzet u. m.: pincér, háziszolga, napszámos, szakácsnő, szobaasszony, szobaleány, cseléd stb. elhelyezését közvetítem és bármilyen megbízásokat elfogadok. Tisztelettel 715

FREUDENFELD VILMOS ügynök, Pancsevo.

Fiatal, 28 éves, nős molnár

állást keres

május 15-iki belépésre, esetleg kisebb malomban főmolnári állást is vállal. Szíves megkeresést kér Fekete József főmolnár Beograd, 683 Jova Ilitya ulica, broj 39.

Vincellér

józan, szigorú, energikus ember nagyobb szőlőbirtokhoz azonnali belépésre sürgősen kerestetik.

Adler Vilmos és Fia

712 szőlőbirtokosok V r s a c.

Keresek

hat és négyéves fiaim mellé lehetőleg németül beszélő jobb leányt vagy kisasszonyt.

Cim a kiadóban.

Banka i mjenjačnica L. KOHN I DRUG, ZAGREB.

Telefon: 23-88.

Preradovičeva ul. 2.

Sürgőnycim: Kohnbanka. 713

Eszközöl

minden tőzsdemegbizást a legkulánsabban.

Elad és vesz

valutákat és értékpapirokat.

Betéteket

folyószámlán a legkedvezőbbben kamatoztat.

Mész.

Jutányos árban szállítom saját égetésű beremendi hófehér meszemet. 714

Donauer Jenő

Stari Kanizsa — Telefonszám 8. Ugyanott kátrány kapható.

Értesitem tisztelt vevőimet, hogy

külföldi áruim

695

megérkeztek.

Nagy választék

kötő- és horgoló pamutokban, csipkék, szalagok, ruhadiszarukban, valamint az összes rövid- és norinbergi árucikkekben.

Balázs Andor

rövidárú nagykereskedő, Veliki Becskerek Főutca, Stagelschmidt-ház, az udvarban.

Levélbeli rendeléseket pontosan eszközöl.

DANICA

CIPŐ-
KRÉM

tisztít, puhít és fényesít.

Gyártja: 709

„SLAVIA“ vegyi cikkek gyára

tvornica kemičkih proizvoda d. d. Z A G R E B, Ilica 213.

Telefon: 5-46.

Sürgőnycim: „CEMIA“.